

CATALUNYA A L'EDAT MITJANA. TEMA 4 (AL LLIBRE ÉS EL 9)

I. EL NAIXEMENT DE CATALUNYA

1. LA MARCA HISPÀNICA

- a) **Carlemany** va conquerir el territori al sud dels Pirineus per protegir el seu regne.
- b) Els territoris dominats pels francs es deien **Marca Hispànica**, i es dividien en **comtats**.

II. EL NAIXEMENT DE CATALUNYA

2. LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA

- a) Guifré el Pelós va aconseguir governar els comtats de Barcelona-Girona-Osona, Urgell i Cerdanya.
- b) Borrell II, en no rebre cap ajuda contra els musulmans, trenca amb els francs i fa a Catalunya independent.

III. EL NAIXEMENT DE CATALUNYA

3. LA UNIÓ AMB ARAGÓ

- a) El 1137, el rei d'Aragó, **Ramir el Monjo**, va decidir casar la seva filla, **Peronella**, amb el comte de Barcelona **Ramon Berenguer IV**.
- b) Així va néixer la **corona d'Aragó**, des d'aleshores, els comtes de Barcelona eren també reis d'Aragó.

I. LA SOCIETAT

1. ELS ESTAMENTS PRIVILEGIATS

- a) Una petita minoria de la població, la noblesa, governava i posseïa la terra.
 - b) El clergat era l'altre grup privilegiat. Bisbes, abats i abadesses vivien igual de bé que els nobles.

II. LA SOCIETAT

2. LA PAGESIA

a) Eren la majoria de la societat. Conreaven la terra i pagaven impostos.

b) Els nobles van imposar-los l'adscripció forçosa a la terra que cultivaven. Aquests pagesos són els remences.

III. LA SOCIETAT

3. LES CLASSES URBANES

- a) El poder l'exercien grans comerciants i rendistes rics. Se'ls deia 'mà major'.
- b) Els artesans, aplegats en gremis, eren la majoria i se'ls deia 'poble menut' o 'mà menor'.
- c) Mercaders, notaris, metges i mestres artesans eren la 'mà mitjana' .

IV. LA SOCIETAT

4. MUSULMANS I JUEUS

- a) A les comarques del sud de Catalunya hi havia una petita població de pagesos musulmans que conservaven la seva religió i costums.
- b) A les ciutats hi havia comunitats jueves, que vivien en barris segregats –els **calls**- i es dedicaven al comerç, al préstec i a la medicina.